

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ساختمان‌های داده

جلسه ۴

مجتبی خلیلی
دانشکده برق و کامپیوتر
دانشگاه صنعتی اصفهان

تحلیل مجانبی

○ زمان اجرای دقیق یک الگوریتم معمولاً قابل پیش بینی نیست.

○ تحلیل مجانبی برای ورودی با اندازه بزرگ

- تخمینی از مدت زمان اجرای برنامه
- تخمینی از اندازه ورودی
- مقایسه کارایی الگوریتم‌های مختلف
- تمرکز بر بخشی از کد یا الگوریتم که بیشترین تکرار را دارد.

○ در این درس ما اغلب رفتار مجانبی الگوریتم‌ها را در نظر می‌گیریم.

نمادهای مجانبی

○ نماد Big-O.

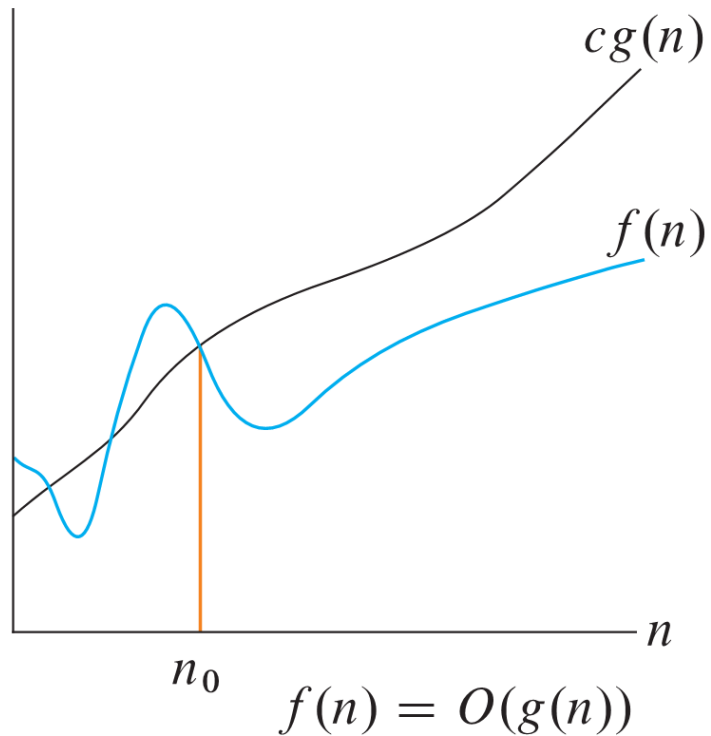
- در این کلاس ما اغلب از این نماد استفاده می‌کنیم.

نمادهای مجانبی

○ نماد Big-O.

تعداد عملیات	زمان اجرای مجانبی
$150 \cdot n^2 + 1000$	$O(n^2)$
$0.0052 \cdot n^2 - .5 n - 12.7$	$O(n^2)$
$500 \cdot n^{1.5} - 2^{2000} \sqrt{n}$	$O(n^{1.5})$
$41 \cdot n^2 \log(n) + 0.5$	$O(n^2 \log(n))$

Big-O

Def.

We write $f(n) = O(g(n))$ if there are positive constants n_0 and c such that for all $n \geq n_0$:

$$f(n) \leq c \cdot g(n)$$

Big-O

Def.

We write $f(n) = O(g(n))$ if there are positive constants n_0 and c such that for all $n \geq n_0$:

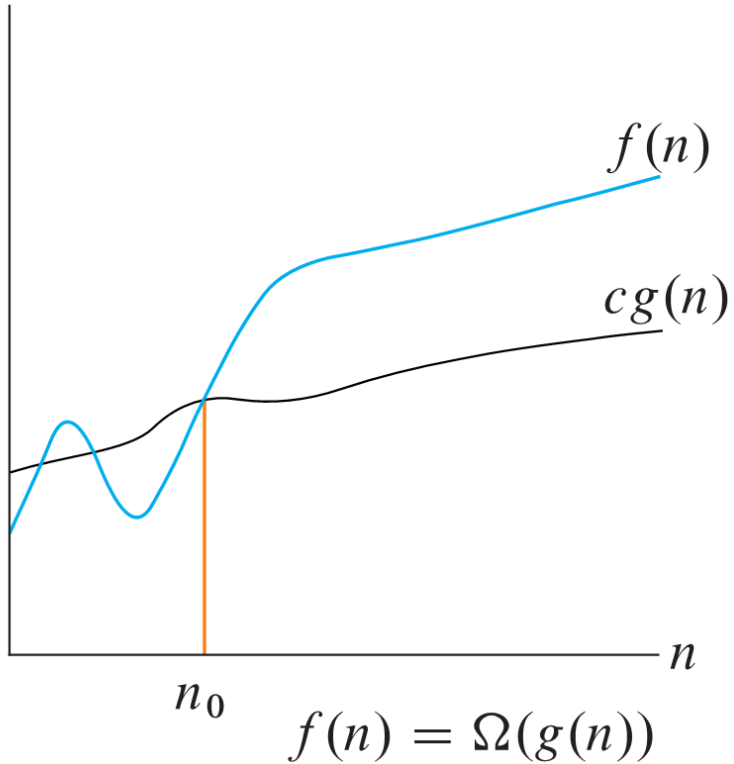
$$f(n) \leq c \cdot g(n)$$

مثال: $3n^3 + 20n^2 + 5$

$$3n^3 + 20n^2 + 5 \leq c \cdot n^3 \quad \text{for } n \geq n_0 \quad \longrightarrow \quad c = 5, n_0 = 20$$

$$3n^3 + 20n^2 + 5 = O(n^3)$$

Big- Ω

Def.

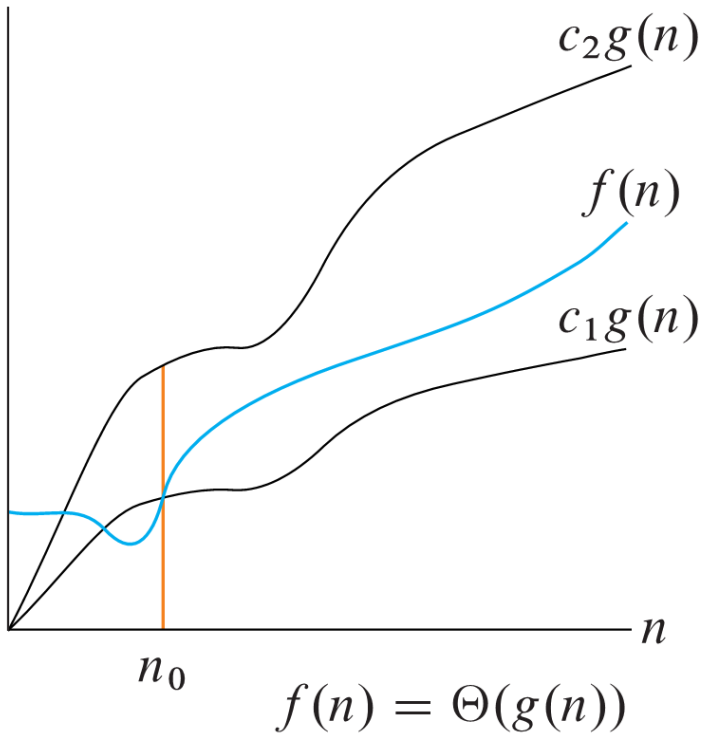
We write $f(n) = \Omega(g(n))$ if there are **positive** constants n_0 and c such that for all $n \geq n_0$:

$$f(n) \geq c \cdot g(n)$$

مثال: ○

$$4n^2 + 100n + 500 = \Omega(n^2)$$

Big- Θ

Def.

We write $f(n) = \Theta(g(n))$ if there are **positive** constants n_0 , c_1 , and c_2 such that for all $n \geq n_0$:

$$c_1 \cdot g(n) \leq f(n) \leq c_2 \cdot g(n)$$

مثال: ○

$$2n^2 - 10n + 8 = \Theta(n^2)$$

Big- Θ

Theorem 3.1

For any two functions $f(n)$ and $g(n)$, we have $f(n) = \Theta(g(n))$ if and only if $f(n) = O(g(n))$ and $f(n) = \Omega(g(n))$. ■

برخی روابط

- $f(n) = O(g(n)) \Leftrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = 0 \text{ or } c$
- $f(n) = \Omega(g(n)) \Leftrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = \infty \text{ or } c$
- $f(n) = \Theta(g(n)) \Leftrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = c \neq 0$

خواص

○ برخی از خواص نمادهای گفته شده و روابط بین آنها

- $f(n) = \mathbf{O}(g(n)) \Rightarrow g(n) = \mathbf{\Omega}(f(n))$
- $f(n) = \mathbf{\Omega}(g(n)) \Rightarrow g(n) = \mathbf{O}(f(n))$
- $f(n) = \mathbf{\Theta}(g(n)) \Rightarrow g(n) = \mathbf{\Theta}(f(n))$

مثال

○ با توجه به تابع زیر، کدام گزینه درست است؟

$$T(n) = \frac{1}{2}n^2 + 3n.$$

a) $T(n) = O(n)$

b) $T(n) = \Omega(n)$

c) $T(n) = \Theta(n^2)$

d) $T(n) = O(n^3)$

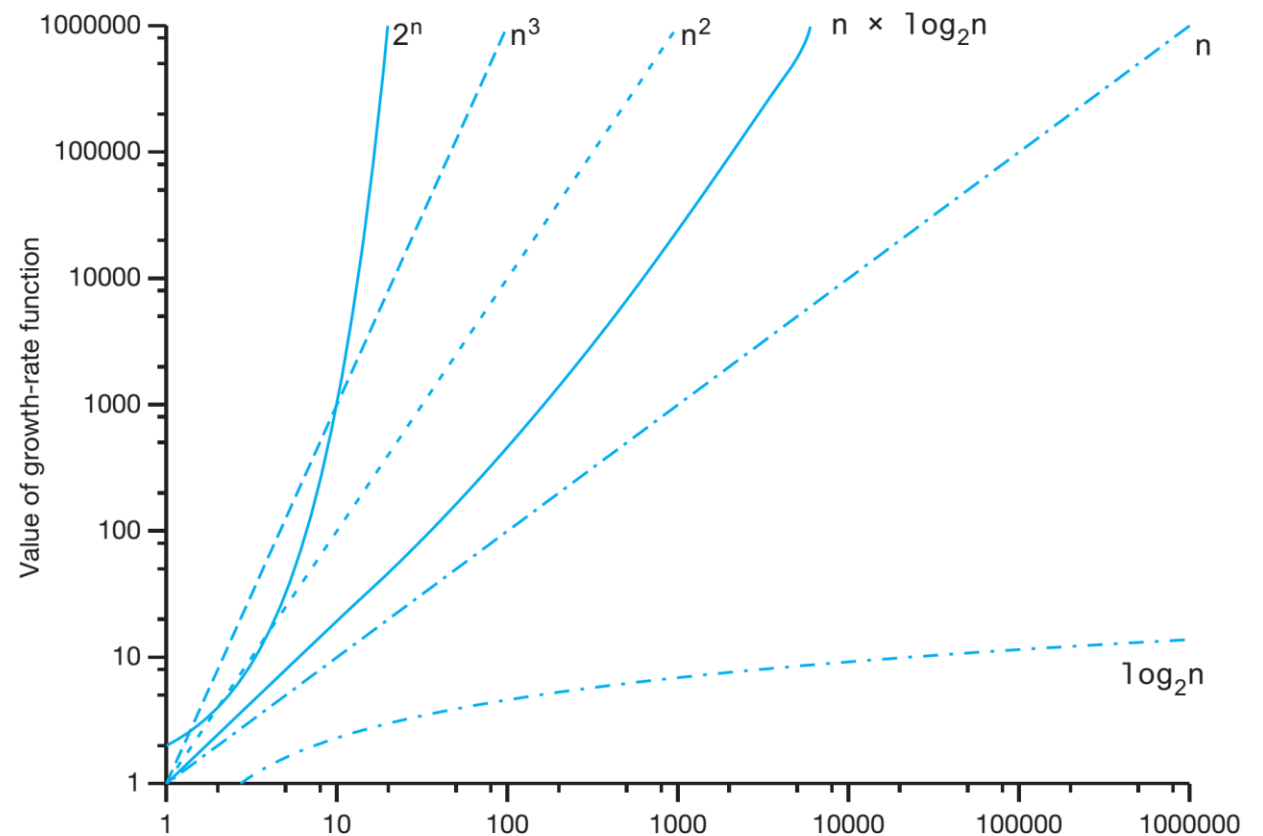
سوال

○ آیا درستند؟

- $10^{100} = O(1)$
- $n^2 = O(n^5)$
- $n^2 = \Theta(n^5)$
- $33n^2 + 41n + \log(n) + 14 = O(n^2 + n + 1)$
- $\log(n^2) = O(\log(n))$

برخی نرخ‌های رشد

- ▶ $\Theta(1)$: ثابت
- ▶ $\Theta(\log n)$: لگاریتمی
- ▶ $\Theta(n)$: خطی
- ▶ $\Theta(n \log n)$: خطی-لگاریتمی
- ▶ $\Theta(n^2)$: مربعی
- ▶ $\Theta(n^3)$: مکعبی
- ▶ $\Theta(2^n)$: نمایی

زمان مصرفی

○ فرض کنید هر عمل ۱ نانو ثانیه

n	$\log n$	n	$n \log n$	n^2	n^3	2^n
8	3	8	24	64	512	256
16	4	16	64	256	4,096	65,536
32	5	32	160	1,024	32,768	4,294,967,296
64	6	64	384	4,096	262,144	1.84×10^{19}
128	7	128	896	16,384	2,097,152	3.40×10^{38}
256	8	256	2,048	65,536	16,777,216	1.15×10^{77}
512	9	512	4,608	262,144	134,217,728	1.34×10^{154}

تحلیل مرتب‌سازی درجی

INSERTION-SORT(A, n)	cost	times
1 for $i = 2$ to n	c_1	n
2 $key = A[i]$	c_2	$n - 1$
3 <i>// Insert $A[i]$ into the sorted subarray $A[1 : i - 1]$.</i>	0	$n - 1$
4 $j = i - 1$	c_4	$n - 1$
5 while $j > 0$ and $A[j] > key$	c_5	$\sum_{i=2}^n t_i$
6 $A[j + 1] = A[j]$	c_6	$\sum_{i=2}^n (t_i - 1)$
7 $j = j - 1$	c_7	$\sum_{i=2}^n (t_i - 1)$
8 $A[j + 1] = key$	c_8	$n - 1$

○ تحلیل بدترین حالت:

$$\begin{aligned}
 T(n) &= c_1 n + c_2(n - 1) + c_4(n - 1) + c_5 \left(\frac{n(n + 1)}{2} - 1 \right) \\
 &\quad + c_6 \left(\frac{n(n - 1)}{2} \right) + c_7 \left(\frac{n(n - 1)}{2} \right) + c_8(n - 1) \\
 &= \left(\frac{c_5}{2} + \frac{c_6}{2} + \frac{c_7}{2} \right) n^2 + \left(c_1 + c_2 + c_4 + \frac{c_5}{2} - \frac{c_6}{2} - \frac{c_7}{2} + c_8 \right) n \\
 &\quad - (c_2 + c_4 + c_5 + c_8) .
 \end{aligned}$$

تابع مربعی از n

$$T(n) = an^2 + bn + c$$

تحلیل مرتب‌سازی درجی

○ تحلیل بدترین حالت:

INSERTION-SORT(A, n)

```
1  for  $i = 2$  to  $n$ 
2       $key = A[i]$ 
3      // Insert  $A[i]$  into the sorted subarray  $A[1 : i - 1]$ .
4       $j = i - 1$ 
5      while  $j > 0$  and  $A[j] > key$ 
6           $A[j + 1] = A[j]$ 
7           $j = j - 1$ 
8       $A[j + 1] = key$ 
```

$$T(n) = O(n^2)$$

چند نکته